

RAADSVOORSTEL

nummer : 62
onderwerp : Lokale steun Kenter Jeugdhulp

Aan de raad,

Inleiding

Kenter Jeugdhulp is de grootste aanbieder van gespecialiseerde jeugd- en opvoedhulp in de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland. Jaarlijks ontvangen zo'n 5.000 kinderen en gezinnen uit deze regio's hulpverlening van Kenter Jeugdhulp. De hulpverlening varieert van ambulante gezinsbehandeling, crisishulp, Jeugd GGZ, pleegzorg, gezinshuizen tot en met residentieel verblijf. In 2019 ontstonden zorgen over de bedrijfsvoering en de liquiditeit bij Kenter Jeugdhulp. In de afgelopen periode hebben de gemeenten gezocht naar mogelijkheden om de continuïteit van zorg voor onze jeugdigen en hun ouders, te kunnen blijven garanderen.

Toelichting/motivering/risico's

De gemeenten in de regio's Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer hebben, na afstemming met Kenter Jeugdhulp, besloten om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de bedrijfsvoering bij Kenter Jeugdhulp. In september 2019 heeft Kenter Jeugdhulp een eerste analyse gepresenteerd waarin een aantal knelpunten zijn gedefinieerd. Wij hebben uw raad op 24 september 2019 hierover geïnformeerd. Kenter Jeugdhulp heeft vervolgens, in samenwerking met de door gemeenten aangewezen extern onderzoeker, een verbeterplan en plan van aanpak opgesteld en in december 2019 voorgelegd aan de gemeenten. Dit verbeterplan benoemde als oorzaken van de financiële problematiek onder andere de hoge kosten van een slecht functionerend ICT systeem, facturatieproblemen, gebrekkige tijdregistratie, de omvang van improductieve en indirecte cliëntgebonden uren en een stijging in personeelskosten en hoge administratieve lasten.

Bieden van éénmalige financiële steun

Hoewel er in de afgelopen maanden hard is gewerkt aan het verbeterplan blijkt uit de liquiditeitsprognose van Kenter Jeugdhulp dat zij op korte termijn in zodanige liquiditeitsproblemen dreigt te komen dat de zorgcontinuïteit van onze jeugdigen in gevaar komt. De financiële situatie bij Kenter Jeugdhulp is al langere tijd zorgwekkend. De afgelopen jaren zijn met tekorten afgesloten. Dit is deels opgelost door incidentele opbrengsten uit de verkoop van vastgoed. De bodem van de financiële buffers komt echter in zicht. Door een aantal interne verbetermaatregelen is het resultaat 2019 bij Kenter Jeugdhulp ten opzichte van de verwachting verbeterd tot € 1,6 miljoen nadelig. Voor 2020 wordt weliswaar een verdere verbetering verwacht, maar is nog steeds een tekort voorzien.

Op moment van dit schrijven ontvangen 98 Heemskerkse kinderen jeugd- en opvoedhulp van Kenter Jeugdhulp. Het is van groot belang dat deze hulp gecontinueerd kan worden. Bij een faillissement van Kenter Jeugdhulp zijn er op korte termijn geen andere aanbieders die het totale pakket aan zorg zoals Kenter Jeugdhulp die levert, in deze omvang en/of deze specifieke vorm van ondersteuning, kunnen overnemen.

Gelet hierop hebben de gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond gezocht naar mogelijkheden om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen. Na het inwinnen van extern juridisch advies, is

geconcludeerd dat het bieden van lokale steun aan Kenter Jeugdhulp het meest passend is. Lokale steun is de contractueel vastgelegde mogelijkheid om éénmalig een financiële bijdrage te geven aan een instelling ter voorkoming van faillissement om zo de zorgcontinuïteit te kunnen garanderen. Met deze steun kan Kenter aan haar financiële verplichtingen voldoen. Door de eenmalige steun krijgt Kenter tijd om de noodzakelijke verbeteringen in de bedrijfsvoering door te voeren die nodig zijn om financieel gezond te worden.

Totstandkoming hoogte steunbedrag

Op basis van de liquiditeitsgegevens van Kenter hebben de gemeenten in mei 2020 aangegeven onder voorbehoud van lokale besluitvorming, éénmalig een bedrag ter hoogte van € 2.000.000 ter beschikking te willen stellen. Kenter heeft een bedrag van € 4.050.000 aangevraagd. Vervolgens is de Jeugdautoriteit gevraagd een onafhankelijke financiële analyse uit te voeren. Hierbij stond de volgende vraag centraal: 'Onderzoek welke lokale financiële steun passend is om Kenter in staat te stellen om aan zijn verplichtingen te blijven voldoen op de korte termijn (t/m 2021). Bekijk dit vanuit de context van een duurzame oplossing (2021 en verder)'.

De Jeugdautoriteit concludeerde dat een gemeentelijke lokale steunbijdrage van minimaal € 1.500.000, uit te betalen in december 2020, voldoende zou moeten zijn om ervoor te zorgen dat Kenter tot en met 2021 aan haar verplichtingen kan voldoen. Een samenvatting van de financiële analyse van de Jeugdautoriteit is uw Raad op 15 juli 2020 toegezonden. De complete financiële analyse van de Jeugdautoriteit is bij dit voorstel gevoegd. Conform het protocol dat hiertoe is vastgesteld ligt deze analyse op afspraak bij de griffie ter inzage voor raadsleden. Omdat deze bedrijfsgevoelige informatie bevat wordt voorgesteld om tot geheimhouding hierover te besluiten. De Jeugdautoriteit veronderstelt in haar advies dat de inkomsten van Kenter per 1 september 2021 met € 100.000 per maand toenemen als gevolg van een aanbesteding van de gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond (betreft producten ambulante begeleiding jeugd- en opvoedhulp). De overeenkomsten op basis van deze aanbesteding gaan echter eerst per 15 september in waardoor € 50.000 extra nodig is. Daarbij was in het eerder door de gemeenten voorgestelde bedrag van € 2.000.000 lokale steun ook een liquiditeitsbuffer opgenomen van € 100.000. Voorgesteld wordt om deze buffer van € 100.000 ook nu te hanteren.

De berekening van de steunbijdrage wordt dan als volgt:

Advies van de Jeugdautoriteit	€ 1.500.000
Verhoging periode 1 tot 15 september	€ 50.000
Liquiditeitsbuffer	€ 100.000
Totaal	€ 1.650.000

Inkoop producten ambulante jeugdhulp

Binnen de overeenkomsten jeugdhulp die in 2018 zijn afgesloten zijn een aantal producten ambulante jeugdhulp voor een aantal gecontracteerde aanbieders waaronder Kenter Jeugdhulp, niet passend. Daarom heeft het college op 12 mei 2020 besloten om deze producten via een Open House procedure apart in te kopen. De inkoopprocedure is gestart en inmiddels is bekend geworden dat Kenter Jeugdhulp heeft besloten om niet in te schrijven op een deel van deze ambulante producten. Bij nadere bestudering is gebleken dat het aandeel van de producten waarop Kenter niet heeft ingeschreven maar relatief klein is (in Heemskerk 8%) ten opzichte van de totale omzet van Kenter. Gezien dit relatief kleine aandeel blijft het argument overeind dat lokale steun aan Kenter Jeugdhulp nodig is om de zorgcontinuïteit in Heemskerk niet in gevaar te brengen. Voor de producten waarop Kenter heeft besloten niet in te schrijven zijn naar verwachting voldoende andere aanbieders gecontracteerd die deze zorg op korte termijn kunnen leveren.

Risico's

Het inbrengen van middelen kan in bepaalde vormen gezien worden als ongeoorloofde staatssteun. Met name als het geld niet direct naar zorg gaat, maar naar instandhouding van de organisatie. Dat levert een voordeel op ten opzichte van andere zorgaanbieders. Als de Europese commissie besluit te onderzoeken of er inderdaad onverenigbare steun is verleend, en dit blijkt het geval, dan moet deze worden teruggevorderd. De gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond hebben hierover extern juridisch advies ingewonnen bij de huisadvocaat van de gemeente Haarlem. Deze bevestigt dat, gelet op het lokale karakter van de activiteiten, er geen sprake is van staatssteun. Kenter Jeugdhulp verleent namelijk alleen jeugd- en opvoedhulp aan jeugd en/of hun ouders uit de regio (de activiteiten worden allen uitgevoerd in de provincie Noord-Holland) en er is geen sprake van grensoverschrijdend cliëntenverkeer.

Een ander risico is dat ook na deze lokale steun een nieuwe tegenslag Kenter Jeugdhulp opnieuw in de problemen kan brengen. Gemeenten hebben slechts éénmalig de mogelijkheid om lokale steun te verlenen en kunnen bij een dergelijke nieuwe situatie niet nogmaals bijspringen. Een voorwaarde om een gift onder lokale steun te laten vallen is dat het bedrag niet hoger mag zijn dan redelijkerwijs noodzakelijk is. Daarom mag niet "voor de zekerheid" te veel extra steun worden verstrekt. De financiële werkgroep onder leiding van de Jeugdautoriteit gaat de voortgang op de exploitatie daarom maandelijks volgen.

Geheimhouding

Het college heeft bij besluit van 25 augustus 2020 op de bijgevoegde bijlage geheimhouding aan de raad opgelegd. De opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot deze aan de raad overgelegde stukken moet op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet door de raad worden bekrachtigd in zijn eerstvolgende vergadering (die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht).

De geheimhouding is door het college opgelegd omdat Kenter vertrouwelijk bedrijfsgegevens (liquiditeitsprognoses e.d.) aan de gemeente heeft verstrekt. De gegevens zijn aan te merken als bedrijfsgegevens zoals bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder c van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en dienen daarom als geheim aan te worden gemerkt. Het is daarnaast niet uit te sluiten dat Kenter onevenredig wordt benadeeld indien de gegevens bekend zouden worden gemaakt. Om Kenter te beschermen tegen onevenredige benadeling is de geheimhouding ook op grond van artikel 10, tweede lid, onder g van de Wob opgelegd.

Financiën

De lokale steun is een éénmalige gift en is niet op een later moment terug te vorderen. De zeven gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland stellen gezamenlijk totaal € 1.650.000 beschikbaar. Er is een verdeelsleutel afgesproken op basis van de gemiddelde omzet van Kenter Jeugdhulp per gemeente over 2018 en 2019 en het aantal jongeren per gemeente. Dit resulteert in:

Beverwijk	€ 173.252
Bloemendaal	€ 95.403
Haarlem	€ 735.362
Heemskerk	€ 132.011
Heemstede	€ 91.060
Velsen	€ 342.959
Zandvoort	€ 79.953
Totaal	€ 1.650.000

Voorgesteld wordt uit de bestemmingsreserve Overschotten decentralisaties een bedrag van € 132.011 aan Kenter Jeugdhulp als lokale steun beschikbaar te stellen.

Structurele maatregelen, toezicht en monitoring

Om de problemen bij Kenter op te lossen zijn structurele oplossingen nodig. Kenter gaat door met uitvoering van het verbeterplan. Er is, en wordt, bezuinigd op personele overhead en er wordt sinds eind 2019 nauwkeurig tijd geschreven en daardoor beter gefactureerd. Dit zijn structurele verbeteringen die op korte termijn al een verbetering gaven en op langere termijn positief zullen doorwerken. De situatie blijft echter risicovol, zo concludeerde ook de Jeugddautoriteit. Er is weinig buffer bij Kenter. Daarom is het van groot belang om de komende jaren toezicht te blijven houden op de bedrijfsvoering bij Kenter Jeugdhulp. Na de éénmalige financiële injectie in 2020 blijven gemeenten in een financiële monitoringsgroep onder voorzitterschap van de Jeugddautoriteit de ontwikkelingen rond de bedrijfsvoering en de realisatie van de punten uit het verbeterplan maandelijks monitoren. Onderdeel van de afspraken die in dit kader onder regie van de Jeugddautoriteit zijn gemaakt is dat nieuwe financiële ontwikkelingen door Kenter Jeugdhulp worden gemeld. Hieronder valt ook de uiteindelijke verkoopopbrengst van het pand van Kenter Jeugdhulp aan de Duitslandlaan in Heemskerk.

Relatie met regionale samenwerking

In de afgelopen periode hebben de gemeenten in de IJmond en Zuid-Kennemerland gezamenlijk gezocht naar mogelijkheden om de continuïteit van zorg voor onze jeugdigen en hun ouders, te kunnen blijven garanderen. Gelijkluidende besluitvorming wordt gelijktijdig voorgesteld aan de gemeenteraden van de andere gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland. Voorwaarde voor het verstrekken van de lokale steun is dat alle gemeenten dit besluit nemen.

Conclusie c.q. voorstel

Zonder financiële steun kan Kenter Jeugdhulp niet verder en zal vrijwel zeker failliet gaan. De continuïteit van jeugdhulp aan onze jongeren en hun ouders komt hiermee direct in gevaar. Voorgesteld wordt daarom aan Kenter Jeugdhulp een bedrag van € 132.011 aan éénmalige lokale steun te verlenen.

Beslispunten

1. Te besluiten aan Kenter Jeugdhulp éénmalig een bedrag van € 132.011 te verstrekken bij wijze van lokale steun, op voorwaarde dat de raden van de andere gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland een vergelijkbaar besluit nemen.
2. Uit de bestemmingsreserve Overschotten decentralisaties € 132.011 hiervoor beschikbaar te stellen.
3. De geheimhouding met betrekking tot de bijlage Financiële analyse Stichting Kenter Jeugdhulp, zoals opgelegd door het college op 25 augustus, op grond van het bepaalde in artikel 25, tweede lid Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, onder c en 10, tweede lid, onder g van de Wet openbaarheid van bestuur te bekrachtigen.

Verdere procedure besluitvorming

Nadat alle gemeenteraden positief hebben besloten over het verstrekken van de lokale steun, zal het bedrag van € 132.011 overgemaakt worden aan Kenter Jeugdhulp.

Bijlage(n)

- Financiële analyse Kenter Jeugdhulp - Conform het protocol dat hiertoe is vastgesteld ligt deze analyse op afspraak bij de griffie ter inzage voor raadsleden.

Heemskerk, september 2020

Burgemeester en wethouders van Heemskerk,

de secretaris,

de burgemeester,

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Heemskerk;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2020, nummer 62;

gehoord de commissie MME;

b e s l u i t :

1. Eénmalig een bedrag van € 132.011 te verstrekken aan Kenter Jeugdhulp bij wijze van lokale steun, op voorwaarde dat de raden van de andere gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland een vergelijkbaar besluit nemen of hebben genomen;
2. Uit de bestemmingsreserve Overschotten decentralisaties € 132.011 hiervoor beschikbaar te stellen;
3. De geheimhouding met betrekking tot de bijlage Financiële analyse Stichting Kenter Jeugdhulp, zoals opgelegd door het college op .. september 2020, op grond van het bepaalde in artikel 25, tweede lid Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, onder c en 10, tweede lid, onder g van de Wet openbaarheid van bestuur te bekrachtigen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente
Heemskerk in zijn openbare vergadering van
29 oktober 2020

de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,